

Nỗi Lòng NGƯỜI CHINH PHỤ

MX Giang Văn Nhân

Đoàn người nối bước nhau đi theo trên con đường nhỏ nằm bên ngoài vòng rào trại Đặng Đình Thích, hậu cứ TĐ3/TQLC. Họ là những người vợ, con cháu của quân nhân TĐ3, tất cả ra đây đứng dọc theo con đường từ quán nước bà Huyền gần cổng vào trại cho đến tiệm may và sửa quân phục ở sát Quốc Lộ 1 cũ. Khi đoàn xe chở người lính rời hậu cứ lên đường hành quân, những cánh tay vẫy chào, những giọt nước mắt lăn dài trên má, những nụ hôn tiễn biệt gửi theo gió, âm thanh trẻ con tha thiết vang vọng trong không gian trộn lẫn tiếng động cơ của đoàn xe quân vận:

- Ba! Con chúc Ba đi bình an.

Chiếc xe GMC cuối cùng khuất sau khúc quanh, sợi dây thương nhớ vô hình nối liền tâm hồn người lính và gia đình bắt đầu kéo dài ra theo bước chân người đi và kẻ ở lại. Chị Hai nắm chặt tay cháu Uyên, con bé gái 2 tuổi, mắt chị đảo quanh để tìm Đạt, chị cố la to

- Đạt ơi! Đạt ơi!

Thằng bé trai độ 4 tuổi len lỏi chạy đến bên chị:

- Mẹ! Con đây nè!

- Ba đã đi rồi, thôi đi về con.

Ba mẹ con nối bước trở lại con đường cũ. Quán bà Huyền rồi khoảng trống mà các anh

gọi là đoạn đường chiến binh, miêu thờ và thập thoảng là trại gia binh im lìm buồn bã.

Mấy ngày hôm trước không khí ồn ào vui nhộn, tiếng trẻ con đùa giỡn, quăn quít bên cha, tiếng gọi nhau inh ỏi:

- Kha đâu, qua đây làm một ly đi mầy.

Hoặc ôm tỏi hơn:

- Vô! vô! 100% nghe mấy cha nội!

- Cắt cổ không bằng đồ rượu đó mầy.

Chị Hai cùng mấy chị hàng xóm lằng xằng trong bếp, hết món ếch chiên bơ, kế tiếp là thịt bò xào. Mấy ông hành quân vất vả, thực phẩm gồm gạo sậy, thịt hộp, nếu có lãnh gạo và thịt tươi thì mấy ông nấu ăn ngay, hoặc kho với muối hay nước mắm, hành quân thiếu thôn đầu có đầy đủ gia vị, vì thế những ngày ở hậu cứ chị Hai cũng như các chị khác đều dành hết

Thủy Quân Lục Chiến

thì giờ để săn sóc các ông, nhiều khi nghe mấy ông kể chuyện những ngày hành quân ở vùng IV nào là bắt chuột đồng, nào là đặt ống trúm bắt lươn, còn một điều lạ nữa là các ông đập đập dây (cây bò trên đất) cho ra nước rồi đổ xuống mương, chóc lát cá sẽ nổi lơ dờ. Một số chị sống ở thành phố tò mò:

- Sao mà hay quá vậy?

Chị Hai cũng thắc mắc với chồng:

- Mình ở Nha Trang đâu biết cái này, sao mà anh giỏi ghê!

Chỉ tay vào Kha, Thanh, anh Hai nói:

- Nè, mấy thằng này nè, nông dân rành rồi ở Cần Thơ, Vĩnh Long dạy anh đó.

Anh Hai nhìn vợ, mặt anh hớn hờ vì anh đã được hỏi hỏi thêm nhiều từ đồng đội. Anh từ tốn nói tiếp

- Có một điều thuốc giải độc của cây này rất lạ, vì mình chỉ cần một ít cá để ăn là đủ rồi, không lý lại giết hết cá trong mương.

Cứ mỗi khi có tiệc nhậu của mấy ông, mấy đứa bé con thường bu quanh bàn để nghe cha mình kể chuyện, cũng như phụ giúp lấy chai bia mới cho cha. Có những đoạn vui nhộn, các cháu cười, nụ cười thật hồn nhiên của tuổi thơ hòa với nụ cười nắc nẻ của mấy ông. Các chị hỏi thúc:

- Làm sao mà có ngay thuốc cho mấy anh?

Hóm hình Kha lên tiếng

- Có gì đâu mấy chị, dễ ợt mà, tôi tề (đái) xuống mương, một tí xíu là cá bơi lội bình thường.

Nhìn chồng và những người bạn trong đơn vị, tình cảm của họ sao quá thấm thiết, đậm đà. Họ là những người xa lạ như Kha ở Vĩnh Long, Thanh ở Cần Thơ, Hạ Sĩ I Nuôi ở Sa Đéc, Trung Sĩ Lách ở Ninh Hòa, vậy mà đời lính đã kết chặt họ với nhau, ngoài vùng hành quân sinh tử không rời bước.

Chị Hai nhớ lại ngày còn ở xóm Bống Nha Trang, tình yêu hai người thật đẹp, bỗng dung anh (Trương Văn Hai) và mấy người bạn cùng

Bia lớn con Cọp có trái Thom

làng rủ nhau đầu quân vào lính. Theo anh nói thì thời gian đó đơn vị Thủy Quân Lục Chiến hành quân thường xuyên tại Quy Nhơn, thỉnh thoảng rất nhiều anh em được về phép ở Nha Trang. Đơn vị này lúc mới thành lập đồn trú tại tỉnh này, vì vậy rất nhiều thanh niên tình nguyện phục vụ, lúc ra thành phố, hay trên con đường dọc bãi biển, bộ quân phục và nét hào hùng của họ làm anh và mấy bạn trong làng yêu thích. Mãn khóa học ở trại Yết Kiêu, anh phục vụ Tiểu Đoàn 3 TQLC, thời gian sau đám cưới rồi chị theo anh vào Thủ Đức, được Trung Úy Nguyễn Tông Rong chỉ huy hậu cứ cấp cho căn nhà trong trại gia binh.

Thằng Đạt ra đời vào dịp Tết Mậu Thân, Việt Cộng tấn công vào Tam Hà, chị lúm úm con nhỏ không biết chạy đi đâu, may mắn Việt Cộng bị bắn chết hết, chị và các gia đình trong trại gia binh vui mừng thoát nạn.

Thời gian đơn vị đóng ở khu vực cầu Bình Lợi, hảng xi măng Hà Tiên hay ngã ba Giồng Ông Tố, thỉnh thoảng anh dù về nhà thăm con, thằng bé mồm mím dễ thương, nó có gương mặt, nước da ngăm ngăm giống anh. Bây giờ mỗi khi trở lại đơn vị trông anh có vẻ quyền luyến, chị an ủi chồng

- Anh yên tâm, em sẽ chăm sóc con kỹ lưỡng.

Tháng 7 đơn vị trở về hậu cứ, tiểu đoàn trưởng có ưu tiên cho quân nhân mà gia đình trong trại gia binh được về mỗi đêm, nếu có chuyện cần gấp thì Trung Sĩ Thống Trưởng Trại Gia Binh sẽ tập họp điểm danh. Cứ mỗi

lần xuất quân rồi trở về như vậy, chị thấy anh có thêm bạn đồng đội mới và vắng đi vài khuôn mặt cũ, lần lần chị hiểu rằng những người đó hoặc đã hy sinh hay bị thương giải ngũ. Các anh cũng tình nghĩa vô cùng, cái chén đôi đũa và chung rượu dành cho bạn đã hy sinh được mời đôi ẩm chung.

Đầu năm 1969, đơn vị lại trở về, nhằm lúc Đạt vừa tròn tuổi, may mắn có anh và bạn bè đến mừng lễ thôi nôi. Kha nâng cao ly rượu:

- Anh em mừng cháu Đạt đây năm! Em xin cùng ly với anh Hai.

Tất cả trong bàn cùng phụ họa theo:

- 100% vô hết đi anh em.

Thanh đứng dậy nhìn hướng chị Hai với cái bụng nhô ra, anh đồng dạc:

- Chúc anh chị có thêm cháu gái cho đủ đôi.

Đúng thật, có cháu Uyên lúc đơn vị mừng chiến thắng Bình Long ở hậu cứ. Thành Đạt và con Uyên may mắn có ba hiện diện đúng lúc. Chị Hai cũng như hầu hết các chị chỉ trông mong chồng của mình được đi phép lúc họ sanh nở. Trường hợp đó họ vô cùng biết ơn cấp chỉ huy, còn nỗi buồn nào khi họ đi biển (sanh con) một mình mà con lúc mở mắt chào chưa thấy mặt cha, có khi cha đã hy sinh sau đó!

Vợ chồng son trẻ, chị nhớ anh từng giây từng phút, nên rất mong ngày anh về, cứ mỗi lần xuất quân là có mất mát, hy sinh. Chị Hai và các chị còn may mắn đã an ủi phụ giúp người hàng xóm trong cơn đau buồn.

Cộng Sản đã gây bao đau thương tang tóc cho dân lành, chị Hai nghĩ chồng mình cùng bạn bè trang lứa lên đường bảo vệ quê hương, phận nữ nhi thay chồng, nuôi con, canh cánh bên lòng nỗi âu lo khi tin chiến sự ngày càng gia tăng, CSBV đưa quân và vũ khí dộc toàn lực tấn công miền Nam. Thời gian anh Hai hành quân xa nhà nhiều hơn đoàn tụ với gia đình, mọi an nguy đều có đồng đội chia sẻ, các chị thì ở quá xa, chỉ biết cầu nguyện an lành

cho tất cả anh em trong đơn vị.

Chị Hai còn nhớ một lần trại gia binh vắng vẻ, có lẽ chẳng bao giờ xảy ra vì không ai hình dung được. Khi Trung Sĩ Thống cho biết ngày đơn vị về tới hậu cứ, tất cả các chị lăng xăng, chuẩn bị thật chu đáo, sắp xếp nhà cửa, mua những thực phẩm mà chồng mình (và các bạn) thích, mấy đứa trẻ thấy không khí khác lạ quần quít bên chân thổ thổ hỏi:

- Má, bao giờ ba mới về?

Buổi chiều hôm đó sau khi chào đón đoàn xe vào hẻm trong doanh trại, các chị về nhà chuẩn bị sẵn sàng các thức ăn, bồng dung các ông xuất hiện, mồ hôi nhễ nhại, hỏi thúc gióng như chạy giặc:

- Mẹ con nhanh lên để còn kịp xe đồ về thăm nội ngoại.

Anh Hai cho biết Thiếu Tá Phạm Văn Sắt ra lệnh xả trại và cấp 5 ngày phép, ai muốn thăm làng xóm, lên ban quân lương ký nhận tiền ứng trước. Anh Hai móc phong bì trong túi áo đưa cho chị

- Đây này, em cất tiền dùm anh.

Và rồi anh chị Hai đã được về thăm quê nhà, một dịp may hiếm hoi. Chuyến xe đồ chót ghé bến Nha Trang vào lúc chạng vạng tối nhưng lòng chị Hai vui nhờ mở hội.

Hành quân bên Miên, rồi Hạ Lào, trại Đặng Đình Thích đã dời vô căn cứ Sóng Thần ở Dĩ An, từ đó về sau các chị không còn đón rước cũng như tiễn các anh lên đường ngay trước cổng trại như trước kia nữa. Trung Úy Lê Văn Lệ Chỉ Huy Hậu Cứ cho biết tương lai tất cả trại gia binh sẽ gom hết vào khu vực trại gia binh của căn cứ Sóng Thần, có chợ búa, trường học, chùa, nhà thờ đầy đủ cả.

Năm 1972 các trận đánh khủng khiếp diễn ra, CSBV lộ rõ bộ mặt khi xua những đơn vị thiện chiến của họ tấn công vào Quảng Trị, Kontum và Bình Long. Cả trại gia binh nhón nháo theo tình hình chiến sự, địch quân

Thủy Quân Lục Chiến

hàng sư đoàn vượt vĩ tuyến 17 tấn công, khiến đơn vị bạn phải triệt thoái, chỉ còn TĐ3 phối hợp cùng chiến xa chặn đứng sức tiến quân ô ạt của CSBV, địch thảm bại chuyển hướng tiến quân, nhưng TĐ3/TQLC sao tránh khỏi thương vong!

Cùng lúc đó Trung Úy Lê Chi Huy Hậu Cứ thường xuyên đến trại ủy lạo và an ủi, tiếng khóc vang lên dãy nhà bên này rồi dãy nhà bên kia, các chị sống trong lo âu vì sự an nguy của chồng. Từ đó mỗi lần thấy ông chỉ huy hậu cứ xuất hiện là hồn vía họ như thoát xác bay bổng lên không trung.

Quân xa tiểu đoàn bận rộn, đón đưa các gia đình tử sĩ từ trại đến nghĩa trang Biên Hòa. Một số chị tất bật chạy đôn chạy đáo, bới xách thức ăn cho chồng đang ở bệnh viện Lê Hữu Sanh hay Tổng Y Viện Cộng Hòa. Chiến trường các anh vững tay súng chiến đấu, hậu phương các chị cũng dũng cảm đối phó với những bất hạnh đang lờn vờn phía trước.

Đài phát thanh loan tin các đơn vị TQLC đã quét sạch cộng quân ra khỏi thị xã Quảng Trị và cờ VNCH ngạo nghễ tung bay trên Cờ Thành Đỉnh Công Tráng.

Mấy ngày sau Trung Úy Lê đến nhà, nhìn tấm thẻ bài của anh Hai trên tay ông, cõi lòng chị Hai tan nát, cái viễn tưởng mà những người vợ lính cùng sống trong trại gia bình luôn luôn lo sợ phải đối diện nay đã đến. Nước mắt lăn trào trên má, thằng Đạt, con Uyên thấy mẹ khóc, nhào đến ôm chân chị cùng khóc theo. Chị choàng tay ôm hai đứa con, tiếng nấc nghẹn nơi cổ, chị cảm tưởng đang ôm chặt anh Hai. Bên tai chị lời chia buồn của chỉ huy hậu cứ như làn gió thoáng ngang qua.

Chị Hai ghé chợ mua một ít trái cây, nhang đèn để cúng cho anh, chị dự tính cùng con lên nghĩa trang thăm anh lần cuối, chị quyết định sẽ đem hai đứa

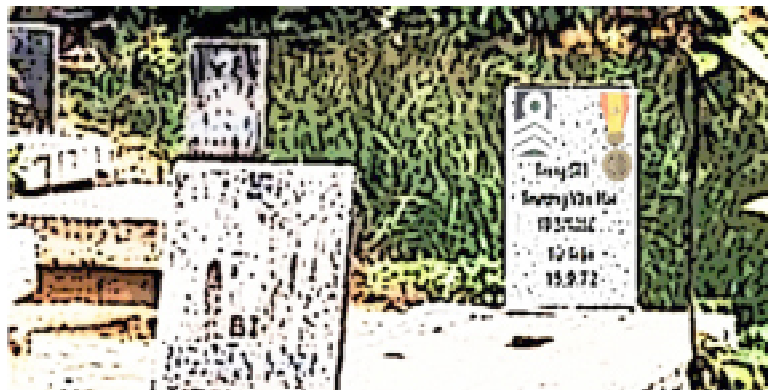
về xóm Bồng Nha Trang, hàng ngày sống bên cạnh tình thương của ông nội bà ngoại, mà từ lâu hai cháu không có và chị sẽ tìm việc làm để chăm lo tương lai hai cháu. Chị suy nghĩ những người vợ lính đang sống trong trại gia bình lúc cuộc chiến khốc liệt, sự hy sinh tâm trí của họ nơi hậu phương cùng với xương máu mà chồng của họ đổ ra nơi chiến trường cũng vì hai chữ “Tự Do”.

Chờ xe lambretta ngay góc chợ Thủ Đức và Quốc Lộ 1, chị ghé tiệm sách Hoa Mai, tấm hình rọi to mấy người lính cắm cờ trên cờ thành Quảng Trị dán trên vách phía trước, nhìn kỹ người trong hình chị ngạc nhiên

- Ô! chú Thạch Rong, người Miên da ngăm đen đây mà. Còn chú này... à! chú Lương Văn Tòng ở Cần Thơ.

Hai chú này cùng Tiểu Đoàn 3 TQLC, sống trong tiểu đội của anh Hai, mấy người kia chị thấy quen mặt nhưng không nhớ tên. Anh Hai vẫn thường dẫn chú Rong chú Tòng về nhà chơi và họ uống say mềm, là tiểu đội trưởng nên anh phải lo giấc ngủ đầy đủ cho họ. Chị bùi ngùi nhìn kỹ bức hình, Trung Úy Lê có nói chồng của chị đã hy sinh trước giờ chiến thắng này.

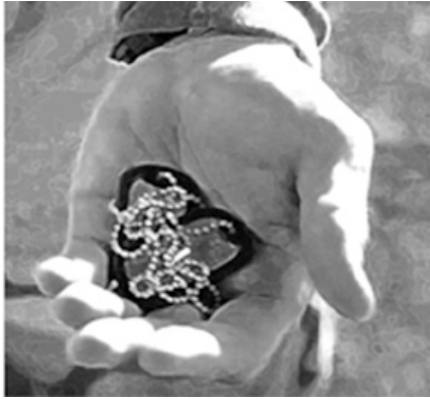
Âm thanh từ radio của mấy cô chủ tiệm sách Hoa Mai, chương trình của Sư Đoàn Thủy Quân Lục Chiến trên làn sóng Đài Phát Thanh Quân Đội, đang đọc bài phóng sự chiến thắng Cờ Thành Quảng Trị, tiếng súng đạn nổ vang

rên, giọng
hùng hồn của
người người
xướng ngôn:

- Cuối
cùng Tiểu
Đoàn 6
TQLC đã
làm lễ dựng
cờ trên cổ

thành sáng ngày 16 tháng 9 năm 1972.

Chiếc xe đồ chạy ngang qua Mũi Né, gió mát làm một số hành khách thiu thiu ngủ, thỉnh thoảng chao mình theo con đường khúc khuỷu. Người đàn bà tựa đầu bên thành cửa, hai tay ôm chặt bé gái đang ngủ nằm gọn trong lòng, bên cạnh bé trai say mê với chiếc máy bay bằng nhựa.

Thỉnh thoảng chị nhìn cháu trai, mắt u buồn chị cứ ngỡ là anh Hai. Lần đầu tiên vợ chồng chị dẫn hai con về thăm quê trên chuyến xe cuối cùng, anh đã ôm cháu ngồi ngay chỗ đó. Giờ đây chị và hai con đã xa rời anh mãi mãi, hai cháu còn nhỏ rồi sẽ quên đi, còn riêng chị, kỷ niệm những ngày quen nhau, theo anh vô Nam nhưng rồi chị cũng không sẵn sóc anh đầy đủ bổn phận của người vợ, vì sự an nguy cho tha nhân anh cứ miệt mài nơi trận tuyến.

Chị nhìn bầu trời cao thì thầm cầu nguyện, xin anh phù hộ chị có sức mạnh để làm tròn nhiệm vụ người mẹ, rồi mai đây chị sẽ cùng hai con trở lại thăm cha và đồng đội. Chị khẽ gọi tên anh trong tiếng nấc nghẹn ngào!

MX Giang Văn Nhân

*BTL/Hành Quân/TQLC
cung cấp bởi mx NPL*

Gặp Lại.

Hồi nào...đã mấy mươi năm!

Giờ...ly bia lạnh sủi tăm ngậm ngùi.

Những phen toan tính vá trời

Ngó nhau cùng với nụ cười ngu ngơ.

Mây thì lặn đận như xưa.

Còn tao? Văng tục giận chưa trả lời!

Áo răn một thuở khoác chơi

Mũ xanh nhắc nhớ cái thời tử sinh.

Sớm khuya chẵn gối với tình

Bóp cò, ủi bãi bọn mình trước sau.

Ai mà học chữ ngờ đâu

Tháng năm ghê thật! Trên đầu bạc phơ.

Mộng đời thì vẫn nhờ nhờ!

Ô hay! Lạ nhỉ, bây giờ ngồi đây,

Uống cho vui, rót cho đầy

Mai về bỏ lại chuỗi ngày tha hương.

Mũ xanh Nguyễn phú Long